

МЕНЦЕЛЬ Теодор (Menzel Theodor; 02. 12. 1878, м. Мюнхен, Німеччина — 10. 03. 1939, м. Кіль, Німеччина) — німецький сходознавець. Доктор габіліт. (1924). У 1903 здобув докторат із права в Мюнхен. університеті. 1904–14 та 1918–22 мешкав у Одесі, під час 1-ї світової війни був інтернов. до Астрахан. губ. (Росія). Від 1921 — проф. Одес. археол. інституту. 1922 повернувся до Німеччини, працював у Кільському університеті: від 1929 — проф. іслам. філології і кер. орієнталіст. семінарів, водночас 1934–36 — декан філос. ф-ту. Від 1937 — на пенсії. Досліджував проблеми тюркології, турец. фольклору та етнографії. Листувався з [А. Кримським](#), підтримував контакти з одес. сходознавцями, брав участь у 1-му Всесоюз. тюркол. з'їзді (Баку, 1926). Написав багато статей для вид. «Encyclopaedia des Islam» («Енциклопедія ісламу», Лейден, 1913–38).

Основні праці

Mehmed Tevfig, Ein Jahr in Konstantinopel. Bd. 1–5. Berlin, 1905–09; Mehmed Tevfig's «Istambolda bir sene» (Ein Jahr in Konstantinopel) // Keleti Szemle. 1909. Bd. 10; Russische Arbeiten über türkische Literatur und Folkloristik (Gordlewski, Zavarin, Olesnjicki) // Der Islam. 1913. Bd. 4; Das Archäologische Museum in Odessa // Jahrbuch der Deut. Archäolog. Instituts. 1925. Bd. 30.

Рекомендована література

1. K. Jordan, E. Hoffmann. Geschichte der Philosophischen Fakultät. Bd. 5, Teil 2. Kiel, 1969;
2. Зленко Г. Кто он, Теодор Менцель? // Веч. Одесса. 1990, 25 авг.;
3. Його ж. Теодор Менцель із Середньофонтанської дороги // Наук. світ. 2008. № 2(115).

[Г. Д. Зленко](#)

Бібліографічний опис:

Менцель Теодор / Г. Д. Зленко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-66536>. – Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).